

ARREST VAN HET GERECHT (Derde kamer)
26 oktober 1994

Zaak T-18/93

A. Marcato
tegen
Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Ambtenaren – Beroep tot nietigverklaring – Ontvankelijkheid – Definitief beoordelingsrapport – Vertraging bij opstelling – Bevordering – Weigering van inschrijving op lijst van meest voor bevordering in aanmerking komende ambtenaren – Aansprakelijkheidsvordering – Materiële schade – Morele schade”

Volledige Franse tekst II - 681

Betreft: Beroep tot

- nietigverklaring van verzoekers beoordelingsrapport over de periode van 1 juli 1985 tot en met 30 juni 1987, zoals dat op 24 april 1992 door de beoordelaar in beroep definitief is vastgesteld;
- vergoeding van de materiële en morele schade die verzoeker stelt te hebben geleden.

Beslissing: Veroordeling van de Commissie tot vergoeding van de morele schade die verzoeker heeft geleden, en verwerping voor het overige.

Resumé van het arrest

Verzoeker, ambtenaar in de rang B 3, thans gepensioneerd, betwist zijn beoordelingsrapport over de periode van 1 juli 1985 tot en met 30 juni 1987. Hij verzoekt om beoordeling door de beoordelaar in beroep en vraagt vervolgens het advies van het Paritair Beoordelingscomité. Het Paritair Beoordelingscomité deelt verzoekers negatief oordeel over zijn beoordelingsrapport niet, doch verzoekt de beoordelaar in beroep, het beoordelingsrapport te herzien. Het „definitief” beoordelingsrapport wordt vastgesteld op 10 juni 1991.

Op 31 juli 1991 dient verzoeker een eerste klacht in tegen het definitief beoordelingsrapport. Op 9 december 1991 brengt het Paritair Beoordelingscomité een gunstig advies uit over de klacht. Op deze klacht wordt gunstig beschikt door de directeur-generaal van het directoraat- generaal Personeelszaken en algemeen beheer. Op 24 april 1992 wordt een nieuw definitief beoordelingsrapport vastgesteld, dat in de plaats komt van het eerste.

Op 13 juli 1992 dient verzoeker een tweede klacht in. Deze is gericht tegen laatstgenoemd besluit tot vaststelling van de beoordeling in beroep en van het definitief beoordelingsrapport. Hij stelt dat dit beoordelingsrapport niet voldoende is gemotiveerd en geen rekening houdt met de aanbevelingen van het Paritair Beoordelingscomité.

Op 8 oktober 1992 beslist het tot aanstelling bevoegd gezag, zonder uitspraak te doen op de klacht van 13 juli 1992, verzoeker niet te plaatsen op de lijst van de ambtenaren die het meest voor bevordering naar de rang B 2 in aanmerking kwamen in het bevorderingsjaar 1988. De klacht die verzoeker op 3 februari 1993 tegen dit besluit instelt, wordt afgewezen.

Ondertussen ontvangt verzoeker op 6 november 1992 een afschrift van een nota van de voorzitter van het Paritair Beoordelingscomité, waarin hem wordt meegedeeld, dat het Paritair Beoordelingscomité van mening is, dat de beoordeling in beroep niet

ten volle rekening houdt met zijn adviezen en dat zijn klacht derhalve gegrond is. Deze klacht wordt afgewezen bij besluit van 18 december 1992, dat verzoeker op 2 februari 1993 officieel ter kennis wordt gebracht.

Op 3 februari 1993 dient verzoeker een derde klacht in tegen genoemd besluit van 8 oktober 1992. Daarin stelt hij, dat dit besluit op basis van een onvolledig dossier is genomen, daar de procedure van betwisting van het beoordelingsrapport 1985/1987 nog steeds niet was beëindigd. Verzoeker stelt geen beroep in tegen het besluit houdende afwijzing van deze derde klacht.

I – De conclusies strekkende tot nietigverklaring van het beoordelingsrapport van 24 april 1992

1. De ontvankelijkheid

Het Gerecht is allereerst van mening, dat de conclusies strekkende tot nietigverklaring ontvankelijk zijn omdat een beoordelingsrapport een bezwarend besluit is. In de tweede plaats kan de Commissie niet op goede gronden stellen, dat verzoeker geen procesbelang heeft omdat hij hoe dan ook niet op de lijst van de meest voor bevordering in aanmerking komende ambtenaren kon worden geplaatst, zelfs al had het Bevorderingscomité beschikt over een ander beoordelingsrapport, waarin rekening was gehouden met de adviezen van het Paritair Beoordelingscomité, of al ware er geen beoordelingsrapport vastgesteld. De Commissie mag immers niet vooruitlopen op het advies dat het Bevorderingscomité zou hebben gegeven indien het over een ander beoordelingsrapport had beschikt. Bovendien blijkt uit geen enkel processtuk, dat verzoeker in geen geval op de lijst van de meest voor bevordering in aanmerking komende ambtenaren mocht worden geplaatst. Ten derde heeft de omstandigheid, dat verzoeker geen beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie houdende afwijzing van zijn klacht van 3 februari 1993 heeft ingesteld, niet noodzakelijk tot gevolg, dat hij geen belang meer heeft bij een beroep tot nietigverklaring van het besluit houdende vaststelling van zijn beoordelingsrapport. Nog afgezien van het morele belang dat iedere ambtenaar bij een correcte vaststelling van zijn beoordelingsrapport heeft, heeft verzoeker immers voldoende belang om in rechte tegen het bestreden besluit op te komen, daar een eventuele nietigverklaring van het betrokken beoordelingsrapport om een bijzonder ernstige reden zou kunnen leiden tot intrekking van het besluit van 8 oktober 1992, dat voor verzoeker noch voor derden rechten doet ontstaan, wanneer uit het nieuwe

beoordelingsrapport, dat ter uitvoering van het arrest wordt opgesteld, zou blijken, dat dat besluit op basis van kennelijk onjuiste elementen en gegevens is genomen (r.o. 26-29).

Referentie: Hof 17 maart 1971, Marcato/Commissie, 29/70, Jurispr. blz. 243; Hof 28 oktober 1982, Oberthür/Commissie, 105/81, Jurispr. blz. 3781

2. Ten gronde

a) Het middel inzake schending van de beoordelingsprocedure

Het Gerecht is van oordeel, dat de lange duur van de beoordelingsprocedure en de tijdens de procedure opgelopen vertraging op zichzelf de geldigheid van het beoordelingsrapport niet in het geding kunnen brengen (r.o. 36).

Referentie: Hof 1 juni 1983, Seton/Commissie, 36/81, 37/81 en 218/81, Jurispr. blz. 1789

b) Het middel inzake schending van de beginselen van goede trouw, goed beheer en behoorlijk bestuur

Volgens vaste rechtspraak, mag de gemeenschapsrechter de inhoud van de beoordelingsrapporten slechts toetsen op het punt van de regelmatigheid van de procedure, de materiële juistheid van de feiten alsmede het ontbreken van kennelijke beoordelingsfouten of misbruik van bevoegdheid. Het Gerecht herinnert er ook aan, dat de beoordelaar in beroep tot taak heeft, geheel onafhankelijk de door de eerste beoordelaar gegeven waarderingen te toetsen. Het staat de beoordelaar in beroep dan ook zonder meer vrij om, indien hij daartoe aanleiding ziet, de waardering van de eerste beoordelaar te bevestigen (r.o. 45 en 46).

Referentie: Seton/Commissie, reeds aangehaald

Het Gerecht is van oordeel, dat de algemene waarderingen die in het bestreden beoordelingsrapport voorkomen, dicht genoeg bij die van het aanvankelijke beoordelingsrapport staan en ieder geval niet doen blijken van een merkbaar, of zelfs gevoelig, minder gunstige beoordeling van verzoeker die de wettigheid van het beoordelingsrapport zou kunnen aantasten, gelet op de door verzoeker aangevoerde beginselen. Het Gerecht is derhalve van mening, dat geen uitspraak behoeft te worden gedaan over het tussen partijen bestaande geschilpunt, of de beoordelingsprocedure in beroep en de verschillende administratieve procedures die de ambtenaar ter beschikking staan, voor deze laatste tot gevolg kunnen hebben, dat de beoordeling in beroep minder gunstig uitvalt dan die van de aanvankelijke beoordelaar (r.o. 49).

Verder is het Gerecht van mening, dat verzoeker ter staving van zijn stelling, dat hij enerzijds heeft geleden onder de aantijgingen die buiten zijn weten in het Bevorderingscomité tegen hem zijn geuit, en dat hij anderzijds het slachtoffer is geworden van de gespannen verhoudingen tussen de Rekenkamer en de dienst van de Commissie waar hij was tewerkgesteld, geen enkel element heeft aangevoerd op basis waarvan de gegrondheid van die stelling zou kunnen worden beoordeeld en waaruit zou kunnen worden afgeleid, dat de beoordelaar in beroep de beginselen van goede trouw en behoorlijk bestuur heeft geschonden (r.o. 50).

Uit het voorgaande volgt, dat het tweede middel moet worden afgewezen (r.o. 51).

c) Het middel inzake misbruik van bevoegdheid

Het Gerecht is van mening, dat dit middel moet worden afgewezen, daar verzoekers stelling niet wordt gestaafd door enig element op basis waarvan de gegrondheid ervan kan worden beoordeeld, en daar met name de verklaringen van zijn hiërarchieke meerderen geenszins van dien aard zijn, dat zij een complex van ernstige, nauwkeurige en onderling overeenstemmende aanwijzingen bevatten waaruit blijkt, dat de beoordelaar in beroep bij de opstelling van het gelaakte beoordelingsrapport zijn bevoegdheden heeft gebruikt voor een ander doel dan dat waarvoor deze hem zijn verleend (r.o. 54 en 55).

II – De conclusies strekkende tot vergoeding van de door verzoeker gestelde schade

1. *De ontvankelijkheid*

Het Gerecht herinnert eraan, dat slechts indien er een rechtstreeks verband bestaat tussen een vordering tot nietigverklaring en een vordering tot schadevergoeding, deze laatste als accessoir aan de vordering tot nietigverklaring ontvankelijk is, zonder dat zij behoeft te zijn voorafgegaan door een verzoek van de betrokkene aan het tot aanstelling bevoegd gezag om de gestelde schade te vergoeden, en door een klacht waarmee de betrokkene de gegrondheid van de stilzwijgende of uitdrukkelijke afwijzing van zijn verzoek betwist (r.o. 58).

Referentie: Gerecht 24 januari 1991, Latham/Commissie, T-27/90, Jurispr. blz. II-35; Gerecht 6 februari 1992, Castelletti e.a./Commissie, T-29/91, Jurispr. blz. II-77, r.o. 29

Het Gerecht is van oordeel, dat in het onderhavige geval de door verzoeker gestelde schade een voldoende rechtstreeks verband vertoont met de inhoud zelf van het beoordelingsrapport waarvan de nietigverklaring wordt gevorderd, of met de voorwaarden waaronder dit rapport is opgesteld, alsmede met de gevolgen van dit rapport voor de beoordelingsprocedure. De gestelde fouten van de Commissie en de vastgestelde vertraging hebben immers enkel betrekking op het omstreden beoordelingsrapport. Aangezien de in kader van het onderhavige beroep geformuleerde conclusies strekkende tot nietigverklaring ontvankelijk zijn, zijn de hier behandelde conclusies strekkende tot schadevergoeding eveneens ontvankelijk (r.o. 59).

2. *Ten gronde*

a) De conclusies strekkende tot vergoeding van de gestelde materiële schade

Het Gerecht herinnert er in de eerste plaats aan, dat voor nietigverklaring van een bevorderingsbesluit het niet voldoende is, dat het persoonsdossier van een van de kandidaten wier verdiensten onderling zijn vergeleken, onregelmatig of onvolledig was – met name wegens het ontbreken van een beoordelingsrapport –, tenzij komt vast te staan, dat de bevorderingsprocedure daardoor doorslaggevend is beïnvloed.

Bovendien kan het tot aanstelling bevoegd gezag in geval van ontbreken van een beoordelingsrapport andere gegevens zoeken die dit gebrek kunnen verhelpen (r.o. 73).

Referentie: Hof 11 mei 1978, De Roubaix/Commissie, 25/77, Jurispr. blz. 1081; Hof 18 december 1980, Gratreau/Commissie, 156/79 en 51/80, Jurispr. blz. 3943; Hof 10 juni 1987, Vincent/Parlement, 7/86, Jurispr. blz. 2473; Hof 15 maart 1989, Bevan/Commissie, 140/87, Jurispr. blz. 701; Gerecht 16 december 1993, Moat/Commissie, T-58/92, Jurispr. blz. II-1443

Verder is het Gerecht van mening, dat uit de processtukken blijkt, dat het Bevorderingscomité zijn beslissing heeft genomen met volledige kennis van zaken, op basis van een volledig dossier en in het bezit van een definitief beoordelingsrapport in de zin van artikel 7 van de bij de Commissie van kracht zijnde Gids voor de beoordeling (r.o. 74).

Ten derde is het Gerecht van oordeel, dat verzoeker zich ter staving van een vordering tot vergoeding van de door hem gestelde materiële schade niet met succes kan beroepen op de tegen de wettigheid zelf van het omstreden beoordelingsrapport aangevoerde middelen, die alle bij dit arrest zijn afgewezen (r.o. 75).

Mitsdien verwerpt het Gerecht de conclusies strekkende tot vergoeding van de gestelde materiële schade (r.o. 77).

b) De conclusies strekkende tot vergoeding van de gestelde morele schade

Het Gerecht herinnert eraan, dat het „beoordelingsrapport, dat voor de goede administratie en de rationalisatie van de diensten der Gemeenschap en ter waarborging van de belangen der ambtenaren verplicht moet worden opgemaakt, telkens wanneer de loopbaan van de ambtenaar door het hiërarchisch gezag in aanmerking wordt genomen, een onontbeerlijk beoordelingscriterium vormt; (...) dat een van de gebiedende plichten van de administratie er derhalve in bestaat, ervoor te zorgen dat dit rapport periodiek op de door het Statuut voorgeschreven data op deugdelijke wijze wordt opgemaakt”. Bovendien kan het ontbreken van een

beoordelingsrapport een voor vergoeding in aanmerking komende morele schade veroorzaken, doordat het bij de betrokkene onzekerheid en ongerustheid over zijn beroepstoekomst doet ontstaan (r.o. 78).

Referentie: Hof 14 juli 1977, Geist/Commissie, 61/76, Jurispr. blz. 1419; Bevan/Commissie, reeds aangehaald; Gerecht 8 november 1990, Barbi/Commissie, T-73/89, Jurispr. blz. II-619

Het Gerecht is van oordeel, dat in het onderhavige geval de vertraging bij de opstelling van het definitief beoordelingsrapport van verzoeker weliswaar ten dele is te wijten aan verzoeker zelf, die – overigens wettelijk – gebruik heeft gemaakt van alle procedures die de Gids voor de beoordeling hem bood, maar voor een groot deel ook aan de administratie. In die omstandigheden acht het Gerecht het gerechtvaardigd verzoeker binnen de grenzen van de voorliggende conclusies één ecu toe kennen ter vergoeding van de door hem geleden morele schade (r.o. 79 en 80).

Dictum:

- 1) De Commissie wordt veroordeeld verzoeker één ecu te betalen ter vergoeding van de door hem geleden morele schade.
- 2) Het beroep wordt voor het overige verworpen.